

Versenyszeradatok II. forduló

1. A képen az 1830-as évekből származó, gr. Széchenyi Istvánt ábrázoló karikatúrát látsz. Nevezz meg 4 gyakorlati tevékenységet a kép alapján és további 4 másik gyakorlati alkotást! (8 pont)

2. Az alábbi idézet Gróf Széchenyi István Hitel című művéből származik. Olvasd el a forrásszemelvényt, és válaszolj a kérdésekre a válaszlapon! (7 pont)

„Nevetséges vagy inkább szomorú dolognak kell-e mondani, ha valaki nagyszámú gulája-s tölt gabonavermei mellett is koplal vagy szinte éhen hal? Nevetséges vagy szomorú-e, ha egy nagybirtokos, kinek kiterjedt termékeny szántóföldei, rétei, erdei, szőlei sat. vannak, ki nem adózik, s az országnak szinte semmi terhét nem viszi, s kinek sok ingyen dolgozik – ha egy ily birtokos, mondom, annyira elszegényül, hogy végre adóssági miatt semminél kevesebbje marad? (...)

Már ez mért van így – s ennek úgy kell-e lenni, vagy tán nem kellene (...)

Ha egynek pénzre van szüksége, minden jószági mellett is ugyan kaphat-e törvényes kamatra elegendőt könnyen és tüstént? (...) Hitel híja miatt csak felette nagy uzsorával kaphatott. Hány birtokost ismerek magam, ki mindig pénzben szűkölködik, és kinek kincse maga előtt mindig el van zárva? (...)

És ez földesuraink és földbirtokaink állapotjának vázrajza, és ebből látszik, hogy inkább mendemonda teszi Hitelünk létét vagy nemlétét, mint fekvő jószág, ház, marha, gabona, bor, sat.

Sokan pedig hátra maradásunkat a kormánynak tulajdonítják. Az Appaldo, a Harmincad okozza képzeletekben nyomorúságunkat. Csak az ne volna, diszlenék minden. Számosan, szomszédink-kikkel közös

Urunk van-kárán akarják alapítani a magyar szerencsét, és szünet nélkül a vám és csak a vám körül fáritgatják eszeket. (...)

A robot vagy szakmány letéte még nagyobb figyelmet érdemel és azon kárt, mely belőle háramlik, éppen oly bajosan tagadhatni, mint azt, hogy $2 \times 2 = 4$. 60 ezer robot egy esztendőben szint azon munkát viszi végbe, melyet 20 ezer napszámmal könnyen el lehetne végezni. És ki nem tapasztalta, ki robotban is, és béresei által, de kivált contractus [szerződés] szerint dolgozott, hogy azon munkát, mely egy egész helyes jobbágy rossz ekéjével, filigrán szekerekével, gyenge marháival 52 nap, vagy ügyetlen cselédje és gyenge korú gyermekei által 104 nap tud végezni, maga béreseivel, jó szerszámokkal és erős marháival, vagy contractus szerint a mondott idő egy harmad része alatt nem vihette végbe!” (Széchenyi István: Hitel, 1830.)

- a. *Kiket szólít meg a művében?*
- b. *Milyen problémával kell szembenézniük?*
- c. *Miért jelent ez nagy gondot?*
- d. *Mi annak a törvénynek a neve, amiben megtiltották a nemesek birtokának az elidegenítését?*
- e. *Ki volt a magyar király a Hitel c. mű első megjelenésekor?*
- f. *Nevezzen meg legalább két problémát, amire a robotmunka kapcsán utal!*

3. A válaszlapon jelöld meg karikázással helyes állítások betűjelét! (5 pont)

1. Gróf Széchenyi István édesapja, a Nemzeti Múzeum megalapítója.

A. Széchenyi Ferenc	C. Széchenyi Ferenc
B. Széchenyi György	D. Széchenyi György

2. Mit jelent a Világ c. mű címe?

A. Világ	C. Univerzum
B. Fény	D. Világosság

3. Hogyan nevezték Széchenyi Istvánt és Wesselényi Miklóst?

A. édes testvérek	C. a két vándor
B. ikercsillagok	D. kozmopoliták

4. A reformkor mottója is lehetne: Haza és haladás. Kinek a nevéhez köthető?

A. Vörösmarty Mihály	C. Kölcsey Ferenc
B. Deák Ferenc	D. Kazinczy Ferenc

5. Hol jelent meg Gróf Széchenyi István Stádium című műve?

A. Pest-Buda	C. Pozsony
B. Bécs	D. Lipcse

4. Melyik művek tartalmazzák az alábbi javaslatokat, állításokat? A válaszlapra írd be az állítások betűjelét, hogy a Hitel, a Stádium vagy a Világban jelentek meg? Mindegyik csak egy helyre kerülhet! (12 pont)

a. gazdasági és politikai élet megreformálása	g. Dessewffy József bírálatára válsz
b. hitel	h. törvény előtti egyenlőség
c. ősiség törvényének eltörlése	i. vízszabályozás
d. robot megszüntetése	j. fellép a monopóliumok ellen
e. jobbágyszabadítás	k. nemesi adózás
f. birtokszerzés joga	l. magyar nyelvű törvénykezés

5. A következő állítások Széchenyi István gr. életére vonatkoznak. A válaszlapon jelöld karikázással, hogy igazak vagy hamisak! (8 pont)

1. Széchenyi járt Athénban.
2. Széchenyi Ödönt, Széchenyi István fiát, „tűzpasaként” is hívták.
3. Széchenyi István saját birtokain gazdálkodott.
4. A győri csatában tábornoki rangban harcolt.
5. A selyemhernyó tenyésztést Itáliában tanulmányozta.
6. Az első független és felelős magyar kormányban Gróf Széchenyi István volt a vallás- és közoktatásügyi miniszter.
7. Széchenyi István édesanyjának, Festetics Julianna grófnőnek első férje Széchenyi Istvánnak a nagybátyja volt.
8. Széchenyi István gr. Önismeret címmel írt egy könyvet, ami a gyermekek tehetségének harmonikus neveléséről és a testi nevelés fontosságáról is szólt.

II. Válaszlap

Név:	Elért pontszám:/40 pont
Saját e-mail cím:	
Iskolád neve:	
Iskolád címe:	

1. feladat 8 pont/

Képen látható gyakorlati tevékenységek:

-
-
-
-

Egyéb gyakorlati tevékenységek:

-
-
-
-

2. feladat 7 pont/

- a.....
- b.....
- c.....
- d.....
- e.....
- f. 1., 2.

3. feladat 5 pont/

1.	A.	B.	C.	D.
2.	A.	B.	C.	D.
3.	A.	B.	C.	D.
4.	A.	B.	C.	D.
5.	A.	B.	C.	D.

4. feladat 12 pont/

Hitel	Stádium	Világ

5. feladat 8 pont/

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Igaz	Igaz	Igaz	Igaz	Igaz	Igaz	Igaz	Igaz
Hamis	Hamis	Hamis	Hamis	Hamis	Hamis	Hamis	Hamis